

Leszkay András bácsi Moha-meséje

Krukkó Kolbász-országban

Eszembe jutott az előbb, hogy még sose meséltem nektek Krukkóról, a csavargó törpéről. Krukkó egész nap az országutakat, erdei ösvényeket járta, az éjszakát meg ott töltötte, ahol éppen ráesteledett.

Történt egyszer, hogy vacsora nélkül tért nyugovóra egy erdő mélyén, reggeli nélkül vándorolt tovább, tízórai nélkül érte el az országutat, s amikor délre járt az idő, csak gondolhatott az ebédre, látni nem látta sehol. Az út jobb oldalán erdős hegyoldal volt, de csak fenyőerdő, vadalma, vadvadkörté sehol, az út bal oldalán mező, az út fölött ragyogó napkorong. Krukkó felszólít neki: „Hej, Napocska, Napocska, ha ilyen jól tudsz sütni, miért nem sütsz nekem egy kis pecsenyét?” Máris hallotta a választ: „Csavargónak nem sütsz.” Persze, tudta Krukkó, hogy nem a Napocska felelt így.

Egy törpe ült az útszélen. Zömök, pocakos, jó öltözetű. Krukkó melléje telepedett, a törpe meg elmondta, hogy ugyanaz a baja neki is, ami Krukkónak: éhes. Nabukodonozor a neve, vásárról igyekszik hazafelé, de elfogyott az ennilója, s éhesen kell megjárnia még kétnapi utat. Krukkó is tudatta véle, hogy kicsoda-micsoda, aztán felnéztek a Napra, és egyszerre mondták: „Éppen dél van.” Sójajtottak.

Ebben a pillanatban a hegyoldalból iszonyatos recsegés-ropogás hallatszott, dőltek ki a fenyők, fordultak ki gyökereikkel együtt, gurultak az útra a kődarabok: kapu repedt a hegyen. Kilepelt azon a kapun egy nagy, kövér szakács, mögötte tizenkét kukta, s a szakács fennhangon hirdette: „Kolbász-ország minden huszonötödik esztendőben megnyitja kapuját egy órára! Bárki beléphet, jóllakhat!”

A két törpe a következő pillanatban bent volt. A hegy mélyében külön kis világot találtak. Rögtön a kapu közelében gyönyörű kert volt, a fák alatt terített asztalok, füstölő tűzhelyek, lacikonyhák, távolabb a veteményes ágyásokban földi indán, mint a dinnye, disznósajt termett, a sütnivaló kolbász meg úgy növekedett a bokrokon, mint a paszuly. A két törpe gyorsan leült a legközelebbi asztalhoz, a kövér szakács meg bejött a kapuból, intett a tizenkét kuktának, s mindegyikük egy-egy tetézt tálalt elélük.

Nabukodonozor libasülttel és töltött káposztával kezdte a lakomázást. Hol egyikből, hol a másikkól dugott a szájába. Krukkó a sült kolbászt választotta első fogásnak. Levágott egy darabot, megmártotta tejfölös tormamártásban, meghempergette ropogósra sült hagymában, s emelte a szájához. Ekkor azonban eszébe jutott valami, s megkérdezte a nagy, kövér szakácstól: „Miért nem hirdeti kel-med folyvást, hogy ebédelhet itt, aki éhes?” A szakács vállat vont: „Egyszer kell hirdetni. Ez a szabály.” Krukkó letette a villáját kolbászostul, kiszaladt a kapun, s szétnézett. De nem volt biz ott

senki. Futott hát balra, amerről délelőtt jött, s kiáltozta futás közben: „Erdő-mező lakosai! Aki éhes, jöjjön elő! Ebédelhet Kolbász-országban!”

Nagy sokára előszaladt az erdőből egy sovány macska: „Miau, törpe! Megyek veled Kolbász-országba!” Amikor már a sziklakapun fordultak volna befelé, megtorpant a macska, s nyávogta: „Miau! Visszamegyek, elhívom a kiscicáimat is.” Hej, megmérgekedett Krukkó: „Szedte-vette macskája! Előbb nem tudott eszedbe jutni?! Mire visszaélnének, letelik az óra: megállnak azok játszózni minden fűszál mellett. Te csak menj be, s egyél, én gyorsan elhozom őket.” Futott vissza, megkereste a kilenc kiscicát, leterítette a fűre a kabátját, batyut csinált belőle, s loholt vissza. Amikor a kiscicák beszaladtak Kolbász-országba, Krukkó jobb felé indult. Gondolta, biztosan van arra is éhes lakosa az erdőnek. Futott hát, kiáltozott, s nonsokára elő is cammogott egy medve. A medve azonban bizalmatlan természetű volt, s ezt brummogta: „Éhesnek ugyan éhes vagyok, de becsapni nem hagyom magam. Bizonyítsd be, hogy létezik az a Kolbász-ország. Akkor odamegyek.” Krukkó visszazaladt, felkapta a villáját a kolbászdarabbal, s futott a medvéhez. A medve megette a kolbászt, és nagy kegyesen bólintott. „Most már elhiszem. Vezess oda!” Ekkor már Krukkó is enni akart, hoztak hát neki friss étkeket, s megmártotta megint a sült kolbászt a tejfölös tormamártásban, meghempergette ropogósra sült hagymában. Ekkor azonban kipillantott a kapun, s látta, hogy egy nagy, girhes róka sompolyog a mezőn. Gondolta Krukkó: „Ezt az egyet még behívom, nagyon girhes.” Letette a villát, s futott a róká-

hoz: „Gyere velem, róka koma. Nyitva van Kolbász-ország kapuja, ott jóllakhatsz.” Öröm csillant fel a róka szemében, de azt mondta nagy alamuszin: „Mennék én szívesen, törpe koma, de fáj a lábam. Végy az öledbe, s vigyél oda!” Vitte a kis Krukkó a nagy, girhes rókát. A ravaszdi vigyorgott magában: nemcsak lakomát kap, de még vizik is!

Krukkó akkor már be se ment, mert már lépegetett a kapuban a nagy, kövér szakács, mögötte a tizenkét kukta, s ünnepélyesen kihirdette: „Kolbász-ország bezárja kapuját!” Jött is már kifelé, száját nyalogatva a macska, mögötte zsíros, mosolygós ábrázattal a kilenc kiscica. A medve dülöngélt a jóllakottságtól, úgy cammogott ki. Róka koma még besurrant, s most óriási disznósajtot hengergetett kifelé,

nyakán hurkakoszorú volt, szájában meg hosszú szál kolbászt vonszolt maga után, lehetett vagy tíz méter. Miután Nabukodonozor is kísért, megint ropogni, pattogni kezdett a sziklafal, aztán iszonyatos dördüléssel bezárult. Tüstént ráomlott a föld, és már nőttek is belőle a bokrok, a fák, nem telt bele egyetlen perc, s olyan volt a hegyoldal, mint annak előtte.

Különös esemény volt ez, annyi bizonyos, de most valami még különösebb történt. Nabukodonozor ugyanis megdöbbenve ezt kiáltotta: „Te Krukkó! Én éhes vagyok! Mintha egyetlen falatot sem ettem volna! Ugyanolyan éhes vagyok, mint voltam!” Krukkó ámuldozott, de nemcsak azon, hogy Nabukodonozor éhes, hanem azon is, hogy ő meg úgy érzi, mintha tíz

ebédet evett volna végig. Még szuszogni is alig bírt, s azt rebegte: „Én meg...én meg nagyon jóllakottnak érzem magam.” Nabukodonozor megfenyegette öklöcskéjével a hegyoldalt: „Szép kis Kolbász-ország ez! Aki eszik, éhen marad, aki nem eszik, jóllakik! Csalás! Becsapás!” Ekkor megint reccsentroppant valami, azt hitték, újból nyílik a szikla. De nem, a fenyők meg se moccantak, hanem Nabukodonozor gyomra korgott. Olyan dühbe gurult a kis zömök, hogy nem is köszönt Krukkónak, hanem sebbel-lobbal, dérdúrral hazafelé indult, kergette az éhség. Krukkó meg lefeküdt egy bokor alá, és jóízűen elaludt. Amikor felébredt, már a Hold világította meg a tájat, de Krukkó még mindig nem érzett éhséget. Felcihelődött, és a kellemesen hűs, esti levegőben csöndesen továbbvándorolt.

Philip Berrigan halála

A múlt év augusztusi számunkban közölt Kardokból ekevasat! c. színdarab egyik főszereplője, Philip Berrigan amerikai békeaktivista 2002. december 6-án 79 évesen rákban meghalt. Élete során több mint száz alkalommal tartóztatták le, és összesen kereken tizenegy évet töltött börtönben. A háborúk és a kizsákmányolás elleni tiltakozása akkor kezdődött, amikor – testvérével, Daniel Berrigannel – a vietnami háborút ellenző mozgalom élére állt. Legutóbb 2001 decemberében engedték ki a fogságból, tizennégy hónapos börtönbüntetés után. Másokkal együtt behatolt egy katonai támaszpontra, hogy repülőgépeket tegyenek tönkre. (Az alább említett három domonkos rendi – 68, 66, ill. 55 éves – apáca hajtotta végre 2002. október 6-án a mozgalom 79. akcióját: rakétákat rongáltak meg kalapáccsal, és vérükkel keresztet festettek rájuk.)

2002 októberének elején megbetegedése miatt le kellett mondani részvételét azon az iraki háború elleni demonstráción, amelyet „A mi nevünkben ne!” mozgalom készített elő, s amelyet a New York-i Central Parkban tartottak meg.

Néhány nappal halála előtt diktálta az alábbi szöveget. A fájdalom egyik rohama és fáradtsága miatt megszakította a diktálást, és később akarta folytatni, de már nem volt ereje hozzá. A szöveg így töredék marad.

„Haldoklom. Családom és feleségem, Elisabeth gondoskodása vesz körül, továbbá három domonkos rendi apáca, akik börtönben voltak Western Coloradóban: Ardeth Platte, Carol Gilbert és Jackie Hudson, valamint Susan Crane és barátaim helyben, az Egyesült Államokban és az egész világon. Valamennyien mindig életfontosságúak voltak számomra. Abban a meggyőződésben halok meg, amely 1968 és Catonsville óta meghatározott engem, nevezetesen hogy az atomfegyverek a Föld átka: a hozzájuk szükséges nyersanyagok kibányászása, előállításuk, forgalomba hozataluk és felhasználásuk gúnyt űz Istenből, az emberiségből és a Földből.

Ilyen fegyvereket már 1945-ben is bevetettünk Japánban, aztán 1991-ben ismét Irakban, 1999-ben Jugoszláviában és 2001-ben Afganisztánban. Halálos hatású radioaktív izotópok örökségét hagyjuk más népekre – a lázadások leverésének hatékony eszközét. Az iraki, jugoszláviai, afganisztáni és pakisztáni emberek ugyanis évtizedeken át fognak szenvedni azokban a rákos betegségekben, amelyeket a szegényített urán okoz. Könnyelmű magatartásunk ráadásul oda vezetett az elmúlt 57 év során, hogy megfertőztük a Földet a légkörben végzett kísérletek és próbák, 103 atomerőmű és az atomfegyvergyárak nukleáris hulladékával – olyan szeméttel, amelyet soha nem lehet megsemmisíteni.

Ama hatalmas politikai osztály miatt, amely a helyzetre való tekintettel félszeműek módjára cselekszik, és ama nyilvánosság miatt, amely e helyzettel való egyetértése folytán elfogult, sosem létezett megfelelő reakció ezzel szemben...”